

SGK Genelgesi 2025/12 – 2020/20 Sayılı Genelge’de Değişiklik

Bilindiği üzere 2012/27 sayılı Genelge, 2020/20 sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılmış ancak ilgili hükümleri 2020/20 sayılı Genelgede aynı şekilde düzenlenmiştir. 2012/27 sayılı Genelgenin 7.2. numaralı bölümü Danıştay tarafından iptal edilmiş olup İdari Dava Daireleri Kurulunun E:2024/83, K:2025/485 sayılı kararıyla kesinleşmiştir.

Sayı : E-51592363-010.06-123346661

Konu : 2020/20 Sayılı Genelge’de Değişiklik

Tarih: 25.08.2025

GENELGE

2025/12

Bilindiği üzere [2012/27 sayılı Genelge](#), [2020/20 sayılı Genelge](#) ile yürürlükten kaldırılmış ancak ilgili hükümleri 2020/20 sayılı Genelgede aynı şekilde düzenlenmiştir. 2012/27 sayılı Genelgenin 7.2. numaralı bölümü Danıştay tarafından iptal edilmiş olup İdari Dava Daireleri Kurulunun E:2024/83, K:2025/485 sayılı kararıyla kesinleşmiştir.

Danıştay Onuncu Dairesinin temyize konu 15.06.2023 tarih ve E:2019/11351, K:2023/3625 sayılı kararının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun 03.03.2025 tarih ve E:2024/83, K:2025/485 sayılı kararıyla kesin olarak onanmasından sonra onama kararı doğrultusunda mülga 2012/27 sayılı Genelge’nin iptale konu bölümlerini içeren 2020/20 sayılı İşveren İşlemleri Genelgesi’nin “Altıncı Kısım”, “Altıncı Bölüm”,

“1.2. Zamanaşımına giren borç ile ilgili olarak ünite tarafından yapılacak işlemler” başlıklı alt maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“1.2. Zamanaşımına giren borç ile ilgili olarak yapılacak işlemler

5510 sayılı Kanun’un 93’üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zamanaşımına tabidir. Zamanaşımını kesen sebepler **6183 sayılı Kanun’un** 103’üncü maddesinde, zamanaşımının işlememesi ise 6183 sayılı Kanun’un 104’üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanun’un 91’inci maddesinde sayılmıştır.

Kurum alacağının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı konusu ile ilgili olarak Kurumumuz ile borçlular arasında oluşan anlaşmazlıklar itirazlara konu olmakta, dava konusu yapılarak mahkemelerin iş yükünün artmasına neden olmaktadır.

Bu nedenle Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri tarafından düzenli aralıklarla sigortalı, genel sağlık sigortalısı ve işyeri dosyaları taranarak en eski borçtan başlamak üzere borçlar belirlenecektir. 6183 sayılı Kanun’un 103’üncü ve 104’üncü maddelerinde ve 5510 sayılı Kanun’un 91’inci maddesinde sayılan zamanaşımını kesen ve durduran sebepler ile diğer gerekli araştırmalar yapılacaktır.

Borç, 5510 sayılı Kanun’un 93’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “...Kurumun prim ve diğer alacakları; mahkeme kararı sonucunda doğmuş ise mahkeme kararının kesinleşme tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden doğmuş ise rapor tarihinden, kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden doğmuş ise bu soruşturma, denetim ve inceleme sonuçlarının Kuruma intikal ettiği tarihten veya bankalar, döner sermayeli

kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden doğmuş ise bilgi ve belgenin Kuruma intikal ettiği tarihten itibaren, zamanaşımı on yıl olarak uygulanır...” amir hükmünden doğmuşsa; borcun, zamanaşımına uğrayıp uğramadığına bu hükümdeki tarihlerden itibaren karar verildiğinden, Zamanaşımına Giren Borçlar tablosuna işlenmesinde yine anılan hükümdeki tarihler esas alınarak karar verilecektir.

1.2.1. İcra takibi başlamamış işveren/sigortalı/genel sağlık sigortalısı borçları için yapılacak işlemler

Zamanaşımı yönünden gerekli araştırma yapıldıktan sonra borcun zamanaşımına girdiğinin anlaşılması halinde borçlulara, Genelge'nin ekinde yer alan “ek-12 Borç Bilgilendirme Formu” gönderilmek suretiyle yazının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde ödeme yapılması istenilecektir. Söz konusu Kurum alacağı için yapılacak olan rızaen ödemeler kabul edilecektir. Borçlular tarafından ödeme yapılmaması halinde herhangi bir mahkeme ilamı aranmaksızın zamanaşımına girmiş borcun 6183 sayılı Kanun kapsamında takibi mümkün olmadığından, bu borçlar icra servisine gönderilmeyerek 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için İşveren İntra- İşveren-Terkin ve Ertelemeler-Zamanaşımına Giren Borçlar tablosuna; 5510 sayılı Kanun'un 4/1-c maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için Kesenek Bilgi Sistemi programında yer alacak Zamanaşımına Giren Borçlar tablosuna; sigortalılar ve genel sağlık sigortalıları için ise borcun bulunduğu programda açılacak Zamanaşımı Borç Girişi menüsüne işlenecektir.

Zamanaşımına Giren Borçlar tablosunda yer alan tutarlar bundan böyle işverenlerin/sigortalıların/genel sağlık sigortalılarının bankalar vasıtasıyla yapmış oldukları ödeme işlemlerinde 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için “22-Geçmiş Dönem Prim İşveren”; 5510 sayılı Kanun'un 4/1-c maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için “14 -Prim Kamu İşveren” ve “15 – EK

Karşılıklar-Faturalı Alacaklar”; genel sağlık sigortalıları için “13- GSS Prim” borç sorgusu altında yer alan geçmiş dönem gss prim borçlarında (3000 borç kodunda); sigortalılar için ise prim borç sorgusunda gösterilmeyecek, ancak zamanaşımına giren borçlar banka borç sorgu ekranlarında ayrı bir borç sorgu tipinde gösterilerek işverenlerce/sigortalılarca/genel sağlık sigortalılarınca ödeme yapılmak istenildiğinde rızaen ödeme yapmaları sağlanacaktır.

Zamanaşımına girmiş borçlar için yalnızca işverence/sigortalılarca/genel sağlık sigortalılarınca talep olması halinde 5510 sayılı Kanunun 4/1-a maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için MOSİP emanet mahsup işlemi menüsünde (08 tahsilat girişi); 5510 sayılı Kanunun 4/1-c maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için Kesenek Bilgi Sistemi programında; genel sağlık sigortalılarınca MOSİP programında; sigortalılar için ise borcun bulunduğu programda emanet mahsup işlemi yapılabilecektir.

1.2.2. İcra takibi başlamış işveren/sigortalı/genel sağlık sigortalısı borçları için yapılacak işlemler

İşverenlerce/sigortalılarca/genel sağlık sigortalılarınca 6183 sayılı Kanun’un 58’inci maddesine göre ödeme emrine itiraz, ödeme emrinin tebliğinden itibaren 15 gün içinde yapılması gerektiğinden, kendisine ödeme emri gönderilen borçlunun borcun zamanaşımına girdiği yönünde ödeme emrinin tebliğinden itibaren 15 gün içinde alacaklı üniteye itiraz etmesi halinde kişilerin, dava açmasına gerek duyulmaksızın söz konusu alacağın zamanaşımına girip girmediği Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonu’nca incelenerek zamanaşımına girdiği tespit edilen alacaklara ait icra takip dosyası iptal edilecektir.

Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonu’nca incelenen icra takip dosyasında birden fazla dönem bulunması ve bu dönemlerden bazılarının zamanaşımına girdiğinin tespit edilmesi halinde

sadece zamanaşımına girdiği tespit edilen dönemin icra takip dosyasından iptali yapılacaktır.

Mahkeme tarafından icra takip dosyasında takip edilen borcun kısmen ya da tamamen zamanaşımına girdiği yönünde verilen kararların kesinleşmesinden sonra ilgili dönem/dönemlerin icrası iptal edilecektir.

Kuruma zamanaşımı defi iddiası ile itiraz edilmesi, mahkemeye dava açma süresini durduran veya kesen bir işlem olarak kabul edilmeyecektir.

İcraya intikal eden borçlar için zamanaşımına girdiği yönünde kesinleşen mahkeme kararının ya da komisyon kararının borcu icraya intikal ettiren alacaklı servise gönderilmesini müteakip bu alacaklı servis tarafından borçlar ilgili tablolara (5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için İşveren İntra- İşveren-Terkin ve Ertelemeler- Zamanaşımına Giren Borçlar tablosuna; 5510 sayılı

Kanun'un 4/1-c maddesine tabi sigortalı çalıştıran işverenler için Kesenek Bilgi Sistemi programında yer alacak Zamanaşımına Giren Borçlar tablosuna; sigortalılar ve genel sağlık sigortalıları için ise borcun bulunduğu programda açılacak Zamanaşımı Borç Girişi menüsüne) işlenecektir.

Öte yandan tüzel kişiliğin borcundan sorumlu olan limited şirket ortağı, müdürü, anonim şirket yönetim kurulu üyesi, başkanı, yetkililer, yöneticiler, kanuni temsilciler, kefil vb. kişiler hakkında düzenlenen ödeme emrine karşı açılan zamanaşımı davası sonucu bu kişiler yönünden zamanaşımı kararının kesinleşmesi, ancak asıl borçlu olan tüzel kişi hakkında aynı borç için zamanaşımına girdiği yönünde karar bulunmaması halinde borçtan sorumlu olan kişiler hakkındaki karara istinaden İşveren İntra-İşveren-Terkin ve Ertelemeler- Zamanaşımı Borç Girişi menüsüne veri girişi yapılmayacaktır.

1.2.3. Borç sorgulamaları, teşvik uygulamaları ve belgelere ilişkin işlemler

Zamanaşımına girmiş borçlar;

Kurumca verilecek borcu yoktur yazılarında veya Kurum ve Kuruluşlarca yapılacak borç sorgulamalarında,

Kurumca uygulanan teşvik, destek ve indirimlerde,

Sigortalıların ve genel sağlık sigortalısının sağlık hizmetlerinden yararlanmasında,

KDV Mahsubu ile prim ödenmesinde kullanılan “Borç Döküm Formunda” ve KDV mahsubu ile gelen tutarların borçlara mahsubunda,

İhale konusu veya özel nitelikteki inşaatlar dolayısıyla yapılan araştırma işlemi sonucunda saptanan fark işçilik borçlarının işverene tebliği üzerine işveren tarafından söz konusu borçların zamanaşımına girdiği gerekçesiyle itiraz edilmesi durumunda bahse konu bu borçlar, ihale konusu işlerde teminatın iadesi ve özel nitelikteki inşaatlarda iskân için düzenlenen ilişiksizlik belgesinde,

işverenin/sigortalıların/genel sağlık sigortalısının borcu olarak dikkate alınmayacaktır.

Borcu yoktur belgelerinin kâğıt ortamında hazırlanarak verilmesine yönelik yapılan sorgulamalarda “Zamanaşımına Giren Borçlar” tabloları kontrol edilecektir.

6183 sayılı Kanun’un 23’üncü maddesine göre Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun zamanaşımına girmiş prim alacakları hariç prim ve diğer alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılacaktır.”

Bu Genelge’de belirtilen program çalışmaları tamamlanana kadar işlemler ilgili birimlerce manuel olarak yerine getirilecektir.

Diğer taraftan, borçların zamanaşımına uğramasına mahal verilmemesi için işyeri dosyaları ile sigortalıların ve genel sağlık sigortalılarının borçlarının düzenli aralıklarla taranması ve konunun Sosyal Güvenlik İl Müdürlerimizce takibi önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Dr. Raci KAYA

Kurum Başkanı